

Súd: Okresný súd Lučenec
Spisová značka: 21C/17/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6619202658
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Kristína Glezgová
ECLI: ECLI:SK:OSLC:2020:6619202658.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Lučenec sudkyňou JUDr. Kristínou Glezgovou v spore žalobcu E. Ľ., P. XX.XX.XXXX, X. Y. B.U. XXX/X, I., A. H., právne zastúpeného JUDr. Jánom Krnáčom, advokátom so sídlom Nám. SNP č. 70/36, Zvolen proti žalovanému Slovenskej republike, za ktorú koná Generálna prokuratúra SR, so sídlom Štúrova 2, Bratislava v konaní o náhradu škody 2 760,-Eur s prísl. takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi 2 760,-Eur s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 2 760,-Eur od 21.05.2019 do zaplataenia v lehote 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100%. O výške tejto náhrady súd rozhodne samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal náhrady škody vo výške 2 760,-Eur s príslušenstvom. V návrhu prostredníctvom svojho splnomocneného právneho zástupcu uviedol, že žalobca je fyzickou osobou, štátnym občanom Slovenskej republiky. Žalovaný je štát vystupujúci ako účastník občianskoprávneho vzťahu, v mene ktorého koná Generálna prokuratúra, IČO 00 166 481, Štúrova 2, 812 85 Bratislava (ust. § 4 ods.1 písm. f/ zák. č. 514/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov). Uznesením povereného príslušníka OO PZ O. zo dňa 10.09.2014 pod ČVS: A.-XXXX/LO-O.-XXXX bolo podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku začaté trestné stíhanie a súčasne vznesené obvinenie pre prečin ublíženie na zdravý podľa § 156 ods. 1 Tr. Zákona a prečin výtržníctvo podľa 364 ods. 1, písm. a) Tr. zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zákona, ku ktorému malo dôjsť dňa 04.08.2013 v čase okolo 12.15 hod. na brehu vodnej nádrže Z. J. U.. Ú.. A. I., v časti využívanej ako pláž. V súvislosti so vznesením obvinenia E. Ľ.Á. zdôraznil, že v predchádzajúcom konaní bolo uznesenie o vznesení obvinenia ohľadne E. Ľ. zrušené pre konštatované pochybenia povereného príslušníka PZ. Voči vyššie označenému uzneseniu podal žalobca ako obvinený v zákonnej lehote sťažnosť dňa 22.09.2014, pričom prokurátorka Okresnej prokuratúry v Lučenci uznesením zo dňa 31.10.2014, sp. zn. 2 Pv 467/13/660-38 uznesenie o vznesení obvinenia zrušila postupom podľa § 194 ods. 1 písm. b) Tr. poriadku v časti týkajúcej sa obvinenia pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 20 k § 156 ods. 1 Tr. zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zákona a v časti týkajúcej sa vznesenia obvinenia E. Ľ. pre prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Tr. zákona uznesenie o vznesení obvinenia ponechala v platnosti, v tejto časti sťažnosti obvineného nevyhovela. Dňa 30.12.2015 bola pod sp. zn. X E. XXX/XX/XXXX-XX podľa § 234 ods. 1 Tr. poriadku prokurátorkou Okresnej prokuratúry v Lučenci podaná na Okresný súd Lučenec obžaloba na obvineného Pavla Ľuptáka pre prečin výtržníctva podľa § 364 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona. Okresný súd Lučenec svojim uznesením sp. zn. 3T/217/2015-460 zo dňa 06.11.2018 (právoplatné a vykonateľné dňa 07.11.2018) podľa § 280 ods. 2 Tr. poriadku trestnú vec obžalovaného E. Ľ. E. A. Ú. I., odboru všeobecnej vnútornej správy na prípadné prejednanie konania ako priestupku. V súvislosti so zodpovednosťou

štátu za škodu vzniknutú navrhovateľovi Zákon č. 514/2003 Z. z. (ďalej len „zákon“) v ustanovení § 3 určuje rozsah zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci tak, že štát zodpovedá za škodu spôsobenú a) nezákonným rozhodnutím, b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo d) nesprávnym úradným postupom. Podľa § 3 ods. 2 tohto zákona „zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.“ Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z.: „právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.“ Podľa § 5 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z.: „ak bolo nezákonné rozhodnutie vydané v konaní, na ktoré sa nevzťahujú predpisy o správnom konaní, právo na náhradu škody má ten, komu nezákonným rozhodnutím škoda vznikla.“ Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z.: „ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.“ Podľa § 6 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z.: „právo podľa odseku 1 možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, ak ide o prípady hodné osobitného zreteľa.“ Na zodpovednosť za škodu spôsobenú rozhodnutiami, ktoré boli vydané pred 1. januárom 2009, sa vzťahuje právna úprava zákona č. 514/2003 Z. z. účinná do 31.12.2008 (viď. ust. § 27b ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z.). Z ust. § 3 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. vyplýva, že zodpovednosť za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom má objektívny charakter. V prípade splnenia zákonných podmienok vzniká preto poškodenému právo na jej náhradu bez ohľadu na zavinenie. Pre posúdenie návrhom uplatneného nároku poškodeného navrhovateľa je ťažiskovým uznesenie o vznesení obvinenia navrhovateľovi. Účinky zrušenia uznesenia o vznesení obvinenia nastali právoplatnosťou rozsudku okresného súdu, ktorým bol obžalovaný oslobodený spod obžaloby. Zákon č. 514/2003 Z. z. výslovne neupravuje nárok na náhradu škody v prípade oslobodenia obžalovaného spod obžaloby. Ide o špecifický prípad zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú začatím a vedením trestného stíhania, pri ktorom treba vychádzať z analogického výkladu úpravy najbližšej, a to z úpravy zodpovednosti za škodu spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Rovnaký význam ako zrušenie právoplatného uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť má v tomto zmysle tiež oslobodenie spod obžaloby alebo zastavenie trestného stíhania. Skutočnosť, že nedošlo k zrušeniu rozhodnutia, ktorým sa začína trestné stíhanie, na tom nič nemení. Podstata nároku na náhradu škody sa totiž v tomto prípade neviaže na (ne)správnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní pri začatí trestného stíhania, ale na samotný výsledok trestného stíhania. „Ak má byť štát skutočne považovaný za právny štát, musí niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktorým priamo zasiahli do základných práv jednotlivca. Nemožno totiž prihladnúť, že štát nemá slobodnú voľbu, ale je povinný striktné dodržiavať právo v jeho ideálnej (škodu nepôsobiacej) interpretácii. Na jednej strane je povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní vyšetrovať a stíhať trestnú činnosť, na druhej strane sa štát nemôže zbaviť zodpovednosti za postup týchto orgánov, ak sa ich postup ukáže ako mylný, zasahujúci do základných práv. V takejto situácii nie je rozhodné, ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa ich podozrenie v trestnom konaní potvrdilo“ (viď. rozhodnutie NS SR, sp. zn. 4 M Cdo 15/2009 zo dňa 1.11.2010, publikácia Zo súdnej praxe pod por. č. 57/2010). „Ten, proti komu bolo trestné stíhanie zastavené alebo ten, kto bol spod obžaloby oslobodený, má pri splnení ďalších zákonných predpokladov podľa ustanovení § 1 až § 4 zákona č. 58/1969 Zb. zásadne právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia. ...Systematickým a logickým výkladom... treba vyvodiť, že zastavenie trestného stíhania a oslobodenie spod obžaloby majú v zmysle ustanovenia § 4 citovaného zákona [č. 58/1969 Zb.] rovnaké dôsledky, ako zrušenie uznesenia o vznesení obvinenia pre nezákonnosť, ak k nim došlo z určitých dôvodov, a to v podstate preto, že predpoklad o spáchaní trestného činu vyslovený v uznesení o vznesení obvinenia nebol potvrdený“ (rozhodnutie NS SR, sp. zn. 1 Cdo 53/93, publikované pod č. R 70/1994). Najvyšší súd ďalej uviedol, že „opačný výklad by viedol k tomu, že fyzická osoba, proti ktorej bolo vznesené obvinenie, by musela niesť materiálne dôsledky takéhoto rozhodnutia, aj keď sa ukázalo nesprávnym a trestné konanie skončilo tak, že na ňu treba hľadieť ako na nevinnú. Postúpenie veci inému orgánu alebo oslobodzujúci rozsudok, ak k takýmto rozhodnutiam došlo preto, že sa nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným, majú podľa § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. rovnaké dôsledky, ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia pre nezákonnosť. Uplatnený nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím považoval preto (konajúci súd) za opodstatnený.“ (viď. rozsudok NS SR, sp. zn. 4 Cdo 183/2009 zo dňa 30.11.2009). „Pri posudzovaní nároku na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia,

má rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia pre nezákonnosť/zastavenie trestného stíhania aj rozhodnutie o postúpení veci do priestupkového konania, ak sa nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným (§ 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci; vid' nález Ústavného súdu SR č. II. ÚS 25/2011-33 z 24.03.2011).“ Z citovanej judikatúry uplatniteľnej aj na úpravu zákona č. 514/2003 Z. z. je teda zrejmé, že rozhodnutie o postúpení má na uznesenie o vznesení obvinenia rovnaké dôsledky ako jeho zrušenie pre nezákonnosť. Relevantná judikatúra v oblasti zodpovednosti štátu za škodu pritom nenahliada na uznesenia o vznesení obvinenia izolovane. Je to dané povahou trestného konania. Zohľadňuje sa preto okolnosť, že nebyť trestného stíhania, navrhovateľ by nebol nútený strpieť, resp. podrobiť sa jednotlivým trestno-procesným úkonom. V súlade s ustálenou judikatúrou otázku zákonnosti uvedených rozhodnutí a úkonov nemožno posudzovať nezávisle od zákonnosti samotného trestného stíhania. „Trestní stíhání představuje kontinuální proces zjišťování a ověřování skutečností rozhodných pro posouzení jednání obviněného a jejich hodnocení z hlediska trestněprávních norem. Za tím účelem jsou orgány činné v trestním řízení nadány řadou procesních pravomocí, jež umožňují a usnadňují průběh trestního řízení, které ovšem nemohou vykonávat mechanicky. Vždy je třeba využití procesních institutů zvažovat z pohledu proporcionality zásahu do základních práv obviněného. Prostředky trestního procesu, které nezdědká vedou k omezení základních práv obviněného, proto také nelze posuzovat zcela izolovaně, ale pouze v kontextu účelu jejich použití, jímž je odhalení a potrestání pachatele trestné činnosti. Pokud se v kterékoliv fázi trestního řízení ukáže, že tento účel nemůže být naplněn, neboť obviněný se trestné činnosti nedopustil, a podezření orgánů činných v trestním řízení bylo zcela liché, je třeba za vadné považovat veškeré úkony, které byly v trestním řízení provedeny“ (Nález ÚS ČR zo dňa 17.06.2008, sp. zn. II. ÚS 590/08). S nezákonnosťou uznesenia o vznesení obvinenia je následne spojená nezákonnosť a vadnosť všetkých úkonov ako aj rozhodnutí vykonaných voči navrhovateľovi v trestnom konaní. Z opísaného je preto nad akúkoľvek pochybnosť zrejmé, že v danom prípade sú splnené podmienky dôvodnosti nároku žalobcu na náhradu škody vyplývajúce z § 3 ods. 1 a 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., teda spočívajúce v nezákonnosti rozhodnutia, ktoré bolo pre nezákonnosť zrušené. Zákon č. 514/2003 Z. z. na svoje účely podobne ako v prípade rozhodnutia nedefinuje ani pojem škody. Podľa § 18 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. náhrada škody zahŕňa aj náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie alebo rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutie o väzbe, zatknutí a inom pozbavení osobnej slobody alebo vykonané zadržanie a v konaní, v ktorom bolo rozhodnutie zrušené alebo bolo trestné stíhanie zastavené, alebo v ktorom bola vec postúpená inému orgánu. Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. náhrada škody zahŕňa aj náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom došlo k nesprávnemu úradnému postupu, ak tieto trovy konania priamo súviseli s nesprávnym úradným postupom. Podľa § 18 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. súčasťou trov konania sú aj trovy právneho zastúpenia, ktoré zahŕňajú účelne vynaložené hotové výdavky a odmenu za zastupovanie, ktorá sa určí ako tarifná odmena advokáta. Súčasťou trov konania nie sú náklady na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom. V priamej príčinnej súvislosti s trestným stíhaním vznikla poškodenému majetková škoda spočívajúca vo vynaložených nákladoch na právne zastupovanie (obhajobu) v trestnom konaní, a to vo výške 2 760,- Eur (poškodenému bola účtovaná paušálna odmena v zmysle faktúry č. 2019/004, ktorej výška bola nižšia ako v prípade účtovania vyhláškovej tarifnej odmeny za každý úkon právnej služby v trestnom konaní). Obžalovaný bol v tomto konaní zastúpený obhajcom G. G. U., N. H. H. J. V., P. H. XX/XX, XXX XX V., zapísaným v zozname advokátov vedenom SAK pod číslom 0861. Vzhľadom na to, že v danom prípade medzi E. L. a jeho advokátom ako obhajcom došlo k uzavretiu dohody o poskytnutí právnych služieb titulom obhajoby v trestnom konaní (v rámci ktorej sa poškodený ako obvinený zaviazal svojmu advokátovi zaplatiť odmenu a náhradu výdavkov), poškodený má nárok na náhradu dohodnutej a vyplatenej odmeny a výdavkov za obhajobu v trestnom konaní. Z opísaných súvislostí je zrejmé, že nebyť trestného stíhania, poškodený by náklady na obhajobu vynaložiť nemusel. Predmetné náklady na právne zastupovanie (obhajobu) sú teda priamym následkom jeho trestného stíhania, ktoré s odkazom na uznesenie Okresného súdu Lučenec zo dňa 06.11.2018, sp. zn. 3T/217/2015-460 je možné považovať za nezákonné. Je tak zjavné, že medzi uznesením o vznesení obvinenia (a nadväzne celým trestným stíhaním) a nákladmi poškodeného na právne zastupovanie (obhajobu) v trestnom konaní je príčinná súvislosť. V zmysle § 18 ods.1 zákona č. 514/2003 Z. z. náhrada škody zahŕňa aj náhradu trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie alebo rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutie o väzbe, zatknutí a inom pozbavení osobnej slobody alebo vykonané zadržanie a v konaní, v ktorom bolo rozhodnutie zrušené alebo bolo trestné stíhanie zastavené alebo v

ktorom bola vec postúpená inému orgánu. V zmysle § 18 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. súčasťou trov konania sú aj trovy právneho zastúpenia vo výške ustanovenej osobitným predpisom. Osobitným predpisom je vyhláška MS SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb podľa § 1 ods. 2, ktorou „odmena advokáta sa určuje na základe dohody medzi advokátom a jeho klientom (ďalej len "zmluvná odmena"); ak nedôjde k dohode, na určenie odmeny advokáta, použijú sa ustanovenia tejto vyhlášky o tarifnej odmene (§ 9 až 14).“ Žalobca si svoj nárok na náhradu škody titulom náhrady nákladov spojených s obhajobou uplatnil u žalovaného predpísanou formou písomnej žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody dňa 11.03.2019 (podané dňa 11.03.2018). Oslovený orgán zastupujúci Slovenskú republiku zaujal k žiadosti žalobcu odmietavé stanovisko vyjadrené v podaní zo dňa 20.05.2019 (doručenom právnomu zástupcovi žalobcu dňa 24.05.2019) s tým, že konštrukcia spočívajúca v tom, že nezákonným je uznesenie o vznesení obvinenia, kedy vec obžalovaného bola postúpená na prejednanie priestupku, nemá oporu v žiadnom ustanovení zákona č. 514/2003 Z. z.. Podľa ustanovenia § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. „právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia“. Uznesenie Okresného súdu Lučenec zo dňa 06.11.2018 sp. zn. 3T/217/2015-460 o postúpení veci podľa § 280 ods. 2 Trestného poriadku Okresnému úradu I., odboru všeobecnej vnútornej správy, sa stalo právoplatné a vykonateľné dňom 07.11.2018. Uvedené skutočnosti vyplývajú z dikcie ustanovenia § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., ako aj z ustálenej judikatúry všeobecných súdov a Ústavného súdu Slovenskej republiky: „premlčacia doba práva na náhradu škody, ktoré vzniklo z titulu nezákonného rozhodnutia orgánom činným v trestnom konaní, začína plynúť odo dňa oznámenia (doručenia) zrušujúceho rozhodnutia“ (Nález ÚS SR zo dňa 25.11.2008, sp. zn. III. ÚS 339/08, Zbierka nálezov a uznesení pod č. 63/2008). Žalobca si teda uplatnil svoj nárok na náhradu škody titulom náhrady nákladov obhajoby v trestnom konaní začatým nezákonným rozhodnutím (v danom prípade nezákonným uznesením o vznesení obvinenia a trestnoprocesnými úkonmi vykonanými na žalobcu) riadne a včas. Omeškanie žalovaného ku dňu 21.05.2019 žalobca ustálil ako deň po vydaní odmietajúceho stanoviska žalovaného k žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhrady škody. S prihliadnutím na konštatované sa preto žalobca po vyčerpaní predpísaných mimosúdnych prostriedkov podávaným žalobným návrhom domáha nároku na náhradu škody spôsobenej vznesením obvinenia a nadväzujúcim trestným stíhaním vedeným voči jeho osobe, ako aj všetkými úkonmi zrealizovanými počas uvedeného trestného konania voči jeho osobe a osobnej slobode. S poukazom na konštatované skutkové a právne zistenia a závery navrhuje súdu, ktorého príslušnosť si poškodený žalobca vybral podľa ust. § 19 písm. b) CSP (teda podľa miesta udalosti - skutočnosti zakladajúcej právo žalobcu na náhradu škody, teda miesta vydania nezákonného rozhodnutia o vznesení obvinenia), aby po vykonanom dokazovaní vyniesol rozsudok v znení, ako je uvedený v návrhovej časti tohto podania. Žalobca sa preto domáha zaplata sumy 2 760,-Eur titulom vynaložených nákladov na obhajobu v trestnom konaní spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 2 760,-Eur od 21.05.2019 do zaplata v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku ako aj náhrady trov konania vrátane trov právneho zastúpenia.

2. Uznesením č. k. 21C/17/219-31 zo dňa 15.07.2019 súd vyzval žalovaného na vyjadrenie k žalobe. Žalovaný sa k veci v stanovenej lehote vyjadril podaním zo dňa 14.08.2019. Uviedol, že nárok žalobcu uplatnený v tomto sporovom konaní v celom rozsahu neuznáva a navrhuje žalobu v celom rozsahu zamietnuť. Žalobca sa domáha náhrady škody vo výške 2 760,- Eur s prísl. uplatnenej podľa zák. č. 514/2003 Z. z. v platnom znení, ktorá predstavuje paušálnu odmenu advokáta za obhajobu v trestnej veci vedenej pre prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Tr. zák. formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák. Za nezákonné rozhodnutie považuje žalobca uznesenie povereného príslušníka Obvodného oddelenia PZ Lovinobaňa zo dňa 10.09.2014, ČVS: ORP-1182/LO-LC-2013, ktorým bolo začaté voči žalobcovi trestné stíhanie pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák. a zároveň pre prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Tr. zák. formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák. pre skutok, ku ktorému malo dôjsť dňa 04.08.2013. Na základe sťažnosti žalobcu bolo vznesenie obvinenia pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák. zrušené a trestné konanie bolo voči žalobcovi vedené len pre prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Tr. zák. Uznesením povereného príslušníka zo dňa 24.11.2015, ČVS: ORP-1182/LO-2013, trestná vec prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák., ktorého sa mal dopustiť doposiaľ nezistený páchatel dňa 04.08.2013, bola vylúčená z trestnej veci žalobcu a obvineného D. L. vedenej pre prečin výtržníctva podľa § 364 os. 1 písm. a) Tr. zák. spolupáchateľstvom podľa § 20 Tr. zák. Prokurátorka Okresnej prokuratúry podala obžalobu pre prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Tr. zák. formou spolupáchateľstva podľa

§ 20 Tr. zák. na obv. Pavla Ľuptáka a aj na obv. Mareka Ľuptáka a trestné konanie bolo ďalej vedené na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn. 3T/217/2015. Trestný rozkaz Okresného súdu Lučenec sp. zn. 3T/217/2015-326 zo dňa 11.01.2016 sa stal právoplatným a vykonateľným len voči obv. D. Ľ., nakoľko žalobca podal proti nemu v zákonnej lehote odpor. Okresný súd Lučenec rozsudkom zo dňa 16.01.2016 č. k. 3T/217/2015-430 uznal žalobcu vinným zo spáchania prečinu výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Tr. zák. Cit. rozsudok bol uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 3To/51/2018 zo dňa 11.04.2018 zrušený a vec bola okresnému súdu vrátená na nové prejednanie a rozhodnutie, nakoľko odvolací súd považoval rozsudok prvostupňového súdu za predčasný a uviedol, v akom rozsahu bude potrebné doplniť dokazovanie. Trestné konanie sp. zn. 3T/217/2015 bolo právoplatne ukončené uznesením Okresného súdu Lučenec č. k. 3T/217/2015-460 zo dňa 06.11.2018, ktorým bola vec postúpená Okresnému úradu v Detve, odboru všeobecnej vnútornej správy na prejednanie priestupku proti občianskemu spolunažívaniu. Žalobca má za to, že postúpenie veci inému orgánu má rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia pre nezákonnosť, preto treba aj uznesenie povereného príslušníka OO PZ O. zo dňa 10.09.2014 ČVS: A.-XXXX/LO-O.-XXXX považovať za nezákonné, zakladajúce nárok žalobcu na náhradu škody podľa zák. č. 514/2003 Z. z. v platnom znení. S týmto právnym názorom žalobcu sa nemožno stotožniť, preto predloženú žalobu považuje za nedôvodnú z dôvodu neexistencie nezákonného, neopodstatneného rozhodnutia, ktoré by v danom prípade zakladalo nárok na náhradu škody. Žalovaný poukázal na to, že uznesenie o vznesení obvinenia pre prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Tr. zák. spolupáchatelstvom podľa § 20 Tr. zák. nebolo v ďalšom konaní zrušené ani zmenené pre jeho nezákonnosť alebo neopodstatnenosť. Naopak, v čase jeho vydania boli splnené zákonom stanovené podmienky uvedené v ust. § 206 ods. 1 Tr. por., a preto toto rozhodnutie nemožno považovať za nezákonné. Prokurátorka Okresnej prokuratúry Lučenec na základe sťažnosti žalobcu uznesením zo dňa 31.10.2014 č. XPv XXX/XX/XXXX-XX zrušila uznesenie o vznesení obvinenia len pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zák., avšak vznesenie obvinenia pre prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Tr. zák. spolupáchatelstvom podľa § 20 Tr. zák. zrušené nebolo. To, že uzneseniu o vznesení obvinenia ČVS: A. XXXX/LO-O.-XXXX zo dňa 10.09.2014 predchádzali skoršie uznesenia o vznesení obvinenia žalobcovi pre ten istý skutok, ktoré boli na základe žalobcom podaných sťažností prokurátorkou Okresnej prokuratúry Lučenec zrušené, považuje žalovaný za právne bezvýznamné pre uplatnenie nároku na náhradu škody podľa § 514/2003 Z. z. v platnom znení. Argumentácia žalobcu spočívajúca v odvodzovaní nezákonnosti, resp. neopodstatnenosti uznesenia o vznesení obvinenia od skutočnosti, že v konečnom dôsledku bola vec postúpená Okresnému úradu v I., odboru všeobecnej vnútornej správy na prejednanie priestupku, žalovaný nepovažuje za dôvodnú. Vychádza totiž z nesprávneho vnímania inštitútu vznesenia obvinenia len ako deklarovania akejsi nižšej formy viny a ako rozhodnutia negatívneho charakteru. Takéto vnímanie je však v rozpore s jeho podstatným zmyslom, ktorým je priznanie práv páchatelovi - obvinenému, ktorý až v štádiu konania po vznesení obvinenia disponuje náležitými oprávneniami, ktorých významom je zabezpečenie jeho práva na obhajobu. Dovtedy je podozrivá osoba paradoxne len v procesnom postavení svedka bez možnosti nahliadania do vyšetrovacieho spisu, navrhovania dôkazov a podobne. S postavením obvineného Trestný poriadok nespája žiadne sankcie, resp. obmedzenia sankčného charakteru, ktoré by takúto osobu postihovali. Práve naopak, s uvedeným procesným postavením sa spája diapazón práv a oprávnení, prostredníctvom ktorých môže v plnom rozsahu rozvinúť svoju obhajobu. Z ustálenej rozhodovacej praxe súdov vyplýva, že odkladanie, resp. odďaľovanie vznesenia obvinenia je nežiaducim postupom orgánov prípravného konania a zásahom do práv osoby, ktorá je dôvodne podozrivá zo spáchania trestného činu. Aj z týchto názorov je potom možné odvodiť záver, že účelom vznesenia obvinenia je práve poskytnutie možnosti podozrivej osobe riadne sa v trestnom konaní brániť. V súvislosti s inštitútom vznesenia obvinenia je potrebné ďalej zdôrazniť, že tento sa nespája s existenciou jednoznačného a nepochybného zistenia skutkového stavu veci, ale postačuje len vyššia miera pravdepodobnosti, že konkrétneho skutku, kvalifikovaného ako trestný čin, sa dopustila určitá osoba. Inštitút vznesenia obvinenia následne chráni osobu podozrivého a umožňuje mu oboznámiť sa s obsahom všetkých skutočností, ktoré svedčia v jeho neprospech, čo s postavením podozrivého právny poriadok Slovenskej republiky nespája a takáto osoba má bez rozhodnutia podľa § 206 ods. 1 Tr. por. len procesné postavenie svedka. V súvislosti s konkrétnym prípadom je potrebné uviesť, že podkladom pre vydanie uznesenia o vznesení obvinenia bolo vykonané množstvo procesných úkonov, ktoré boli dostatočným podkladom pre postup podľa § 206 ods. 1 Tr. por. Pri žalobcom prezentovanom vnímaní inštitútu vznesenia obvinenia je potom štát vystavený riziku uplatňovania nárokov na náhradu škody len preto, lebo umožnil podozrivému subjektu, aby sa bránil. Trestné stíhanie proti žalobcovi bolo v mene štátu vedené legitímne, pričom štátu nemožno uprieť legitímny záujem na vedení trestného konania proti konkrétnej osobe, ak je dané dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu (porovnaj

napr. rozsudok ESLP z 20.06.2013 vo veci Lavrechov vs. Česká republika, ale aj uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 07.11.2012 sp. zn. I, ÚS 548/2012-13). Európsky súd pre ľudské práva v rozsudku vo veci O. proti Českej republike judikoval, že skutočnosť, že bol sťažovateľ zbavený obžaloby, sama o sebe neznamena, že jeho trestné konanie bolo nezákonné alebo od začiatku inak vedené. Dôkazné požiadavky, ktoré treba splniť, aby mohla byť osoba uznaná za vinnú, sa líšia od dôkazných požiadaviek, ktoré je potrebné splniť, aby mohla byť osoba trestne stíhaná. Z tohto dôvodu teda môžu existovať prípady dôvodného podozrenia, ktoré pri súdnom konaní nevyústia v odsúdenie nad rozumnú pochybnosť. Žalovaná má vedomosť o existencii rozhodnutí súdov, ktoré nielen v súvislosti s predošlou (zákon č. 58/1969 Zb.), ale aj súčasnou (zákon č. 514/2003 Z. z.) právnou úpravou náhrady škody spôsobenej pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom prezentovali právnou konštrukciu v tom zmysle, že zastavením, postúpením trestného stíhania obvinenej osoby alebo jej oslobodením nastávajú dôsledky obdobné zrušeniu uznesenia o začatí trestného stíhania a o vznesení obvinenia takej osobe (napr. uznesenie NS SR sp. zn. 4M Cdo 15/2009 z 18. 08. 2010, rozsudok NS SR sp. zn. 1 Cdo 53/93 z 28. 06. 1993 a iné). S vyššie uvedeným paušálnym posudzovaním prípadov, kedy dôjde v trestnom konaní k inému spôsobu skončenia trestného stíhania konkrétnej osoby než vydaním odsudzujúceho rozsudku, sa však nestotožňuje. Korene vyššie uvedenej judikatúry sa vzťahujú na predchádzajúcu právnú úpravu. Považuje sa za spornú správnosť výkladu ust. § 4 ods. 1 zákona č. 58/1969 Zb. (analogického k ust. § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z.) v daných rozhodnutiach, ktorý vedie k absurdnému záveru o absolútnej nezákonnosti uznesenia o vznesení obvinenia aj v prípade, ak sa opiera o v tom čase jestvujúce dôkazy vyznievajúce v neprospech podozrivého, ktorá dôkazná situácia neskôr, či už v prípravnom konaní alebo až na hlavnom pojednávaní sa zmení alebo ak až po vznesení obvinenia, či dokonca až po podaní obžaloby, dôjde k zisteniu nových skutočností a na takomto podklade dôjde k zastaveniu trestného stíhania obvineného alebo oslobodeniu obžalovaného alebo, ako je tomu v tomto prípade, dôjde k postúpeniu veci na prejednanie priestupku, nakoľko dokazovaním na hlavnom pojednávaní sa preukáže, že skutok nie je takej intenzity, aby bola naplnená skutková podstata trestného činu. Žalovaný sa domnieva, že ani zákonodarca nesledoval prijatím uvedeného zákona cieľ kompenzácie škody v takýchto prípadoch. Má za to, že za nezákonné možno považovať len také rozhodnutie orgánu verejnej moci, ktoré nemalo zákonný podklad už v čase jeho vydania, k čomu v predmetnom prípade nedošlo (napr. ak by bolo vznesenie obvinenia alebo rozhodnutie o sťažnosti možné posúdiť ako svojvoľné až vedome protiprávne, či dokonca naplňujúce znaky zneužitia právomoci verejného činiteľa). Zastavenie trestného stíhania alebo oslobodenie obžalovaného spod obžaloby, prípadne postúpenie veci automaticky neznamena, že postup prokurátora, resp. orgánov činných v trestnom konaní bol nezákonný, ale v zásade je výsledkom dokazovania vykonaného v prípravnom konaní alebo na hlavnom pojednávaní. Nenamieta ideu, že právny poriadok Slovenskej republiky by mohol a mal obsahovať mechanizmus odškodnenia osoby, ktorá bola oslobodená spod obžaloby alebo voči ktorej bolo trestné stíhanie zastavené a vedením trestného stíhania jej vznikli náklady v podobe trov právneho zastúpenia. Absencia riadnej legislatívnej úpravy odškodnenia, resp. náhrady trov obhajoby, ktoré vznikli v takýchto situáciách, však nemôže byť suplovaná uplatňovaním nároku na náhradu škody v zmysle vyššie uvedeného právneho predpisu, ktorý má naprávať jednoznačný nezákonný postup, ktorý musí byť s poukazom na ust. § 6 ods. 1 daného zákona výslovne ako nezákonný konštatovaný príslušným orgánom. Špecifické prípady odškodnenia vo vzťahu k trestnému konaniu sú potom osobitne upravené už len v ust. § 7 a 8 zákona č. 514/2003 Z. z., čo rovnako nepriamo nasvedčuje tomu, že pre prípady zastavenia trestného stíhania alebo oslobodenia spod obžaloby, prípadne postúpenia veci nemá platiť automaticky fikcia nezákonnosti samotného vedenia trestného stíhania vrátane vznesenia obvinenia. Žalovaný poukazuje aj na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 163/2013 zo dňa 13. 11. 2013, v ktorom tento súd konštatoval nasledovne: „skutočnosť, že vydaním uznesenia o vznesení obvinenia dochádza k posunu v rámci procesných štádií trestného konania do štádia, v ktorom sa trestné konanie vedie už pre vyšší stupeň pravdepodobnosti, že prešetrovaný skutok spáchala konkrétna osoba v tomto uznesení označená, t. j. trestné konanie sa presúva do štádia zisťovania skutočností rozhodujúcich pre potvrdenie alebo pre vyvrátenie tohto trestného obvinenia, ktoré je tak vlastne predpokladom tohto šetrenia, tak vzhľadom na uvedené uznesenie o vznesení obvinenia, na vydanie ktorého boli v čase jeho vydania splnené všetky zákonné predpoklady a z tohto dôvodu nebolo zrušené ani v konaní o sťažnosti proti tomuto uzneseniu, nemožno bez ďalšieho považovať za nezákonné, resp. za odporujúce zákonu iba z dôvodu, že v čase jeho vydania existujúca pravdepodobnosť o spáchaní určitého skutku konkrétnou osobou sa neskôr z rôznych dôvodov nepotvrdila.“ Z vyššie citovaného nálezu Ústavného súdu SR je nesporné, že uznesenie o vznesení obvinenia, na vydanie ktorého boli v čase jeho vydania splnené všetky zákonné predpoklady a z tohto dôvodu nebolo zrušené ani v konaní o sťažnosti proti tomuto

uzneseniu, nemožno bez ďalšieho považovať za nezákonné, resp. za odporujúce zákonu iba z dôvodu, že v čase jeho vydania existujúca pravdepodobnosť o spáchaní určitého skutku konkrétnou osobu sa neskôr z rôznych dôvodov nepotvrdila. Citovaným nálezom z roku 2013 sa Ústavný súd SR odklonil od ustálenej judikatúry. V súvislosti s vyššie prezentovaným názorom, že oslobodenie spod obžaloby, resp. zastavenie trestného stíhania nezakladá automaticky nezákonnosť uznesenia o vznesení obvinenia, dávajú do pozornosti aj rozsudky Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 25C/110/2012 z 20.10.2016, sp. zn. 10C/191/2014 z 19.10.2016, sp. zn. 23C 4/2015 z 21.03.2016, sp. zn. 9C/66/2008 z 27.10.2009, sp. zn. 17C/180/2015 z 12.06.2018, sp. zn. 8C/123/2012 zo dňa 14.11.2017 a rozsudok Okresného súdu Trnava 11C/53/2016 zo dňa 09.08.2016, v ktorých príslušné súdy vyslovili rovnaký, príp. obdobný právny názor. Čo sa týka samotnej žaloby, k veci uvádza, že žalobca si uplatňuje náhradu majetkovej škody pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia. Ako dôkaz preukazujúce jeho nárok predložil žalobca faktúru č. 2019/004 vystavenú G.. U. a potvrdenia z VUB Banky o úhrade tejto faktúry. Namietla samotný nárok ako aj výšku náhrady škody, ktorá mala vzniknúť žalobcovi v podobe trov právneho zastúpenia v trestnej veci a to z dôvodu, že neexistuje vyúčtovanie jednotlivých úkonov právnej služby, teda v rozpore s vyhláškou č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“). Nie je dostatočne konkretizovaný uplatnený nárok na náhradu škody, nie je možné posúdiť dôvodnosť s prihliadnutím na výšku uplatnenej sumy. Žalobca nešpecifikoval, za ktoré úkony právnej pomoci a v akej výške za jednotlivé úkony si náhradu škody uplatňuje. Iba konštatovanie bez akéhokoľvek relevantného dôkazu nemožno vyhodnotiť ako splnenú podmienku na preukázanie skutočnej škody. Z predložených listinných dôkazov - faktúry č. XXXX/XXX vystavenej G.. U. a potvrdenia z VUB Banky o jej uhradení nevyplýva, že vyúčtovaná paušálna odmena 2 760,-Eur zodpovedá tarifnej odmene, na úhradu ktorej by v zmysle § 18 odsek 3 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov mohol mať žalobca pri splnení všetkých ostatných zákonných podmienok nárok. Záverom udáva, že žalobca nebol v zmysle obžaloby odsúdený za trestný čin, ale súd posúdil tento skutok ako priestupok a postúpil ho na prejednanie príslušnému orgánu. Možno preto urobiť záver, že žalobca si trestné stíhanie privodil sám svojim protiprávnym konaním. V danom prípade teda konanie žalobcu bolo protispoločenské, avšak jeho závažnosť nedosahovala úroveň trestného činu. Preto sa má za to, že by bolo v rozpore s § 3 odsek 1 OZ vyhovieť žalobcovmu návrhu. Žalobu navrhuje v celom rozsahu žalobu zamietnuť, avšak v prípade, ak súd žalobe vyhovie, resp. vyhovie čiastočne žiada, aby bola žalovanému poskytnutá 30 dňová lehota na plnenie súdom priznaného nároku.

3. Uznesením č. k. 21C/17/219-55 zo dňa 19.08.2019 súd vyzval žalobcu na vyjadrenie k vyjadreniu žalovaného zo dňa 14.08.2019. Žalobca zaslal súdu vyjadrenie zo dňa 06.09.2019. Uviedol, že žalovaný v obsahu podaného vyjadrenia k podanej žalobe v podstate uvádza opakujúce sa účelové a zavádzajúce tvrdenia a dezinterpretácie, keď podstata vyjadrenia žalovanej k žalobe spočíva len v spochybňovaní existencie nezákonného rozhodnutia a naň nadväzujúceho trestného konania, čím nerešpektuje nielen rozsiahlu ustálenú a konštantnú judikatúru, ale ani súdnu prax týkajúcu sa obdobných právnych vecí a spochybňovaní jasne preukázaných predpokladov pre priznanie nároku na náhradu škody. Pre žalobou uplatnených nárokov na náhradu majetkovej škody boli bez akýchkoľvek pochybností splnené a preukázané všetky podmienky pre vyvodenie zodpovednosti voči štát a to tak 1/ protiprávna skutočnosť (stav) v podobe nezákonného rozhodnutia o vznesení obvinenia (i nesprávneho úradného postupu v podobe nezákonného trestného stíhania), 2/ následok v podobe majetkovej ujmy vynaloženej titulom nákladov na obhajobu žalobcu a 3/ príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím a postupom (stíhaním) na jednej strane a následkom na strane druhej. Otázka nezákonnosti uznesenia o vznesení obvinenia pre účely konania o zodpovednosti štátu za škodu spôsobenej takýmto rozhodnutím sa posudzuje v zmysle zák. č. 514/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov a naň nadväzujúcej ustálenej relevantnej judikatúry (nie podľa Trestného poriadku) a hodnotí sa podľa iných kritérií, než to tvrdí žalovaný. Nezákonnosť rozhodnutia o vznesení obvinenia a na túto nezákonnosť nadväzujúceho trestného stíhania zahrňujúceho všetky procesné úkony boli základom (podkladom) pre podklad nároku žalobcu titulom náhrady majetkovej škody v posudzovanej veci. Otázky tohto charakteru boli predmetom mnohých rozhodnutí a úvah praxe všeobecných súdov ako aj ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu SR i Ústavného súdu SR. Táto konštantná a konzistentná judikatúra tvorí východisko a oporu skutkovej a právnej argumentácie žalobcu (žalovaným selektovaná interpretácia odkazovaného rozhodnutia II. ÚS 163/2013 nie je korektná, pretože označené rozhodnutie nie je súčasťou relevantnej kompatibilnej a ustálenej judikatúry, navyše posudzuje skutkovo a právne neidentickú vec podľa právnej úpravy č. 58/1969 Zb.). Možno konštatovať, že žalovaný, resp. orgán konajúci za žalovaného sa za každú cenu (aj tvrdeniami, konštrukciami a dezinterpretáciou, o ktorých sám vie, že nemôžu obstáť) snaží

sa spochybníť zodpovednosť žalovaného štátu, a to s jediným cieľom, vyhnúť sa povinnosti nahradiť finančnou formou ujmu spôsobenú žalobcovi. Zodpovednosť štátu v zmysle zák. č. 514/2003 Z. z. je založená na objektívnom princípe. Podľa § 3 ods. 1 písm. a) označeného zákona štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím. Podľa § 3 ods. 2 zákona zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť. Oprávnenosť nároku poškodeného žalobcu zvyrazňuje okolnosť, že žalobcovi sa doteraz zo strany žalovaného štátu nedostalo žiadneho ospravedlnenia, ani satisfakcie za nezákonné obvinenie a nezákonné trestné stíhanie. Pre porovnanie poukazuje na rozsudok Okresného súdu Lučenec z 30.01.2015, spis. zn. 5C161/2013-146 v spojení s rozsudkom krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 23.08.2016 týkajúci sa veci, v ktorej za štát konala taktiež Generálna prokuratúra SR a v ktorej pri menej závažnejšom zásahu do práv fyzickej osoby v dôsledku nezákonného obvinenia bola priznaná poškodenej osobe aj nemajetková ujma. Obdobne poukazuje na rozsudok Okresného súdu Zvolen zo dňa 24.04.2019 sp. zn. 15C33/2018-81 týkajúci identickej právnej veci (nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným trestným stíhaním skončeným postúpením veci na prejednanie priestupku), ktorá bola právoplatne skončená už na prvom stupni. Aj z uvedeného je zrejmé, že žalovaný si musí byť vedomý svojej zodpovednosti a uvedomuje si právnu neudržateľnosť ním produkovanej obrany. V posudzovanom prípade sú všetky predpoklady zodpovednosti za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci kumulatívne splnené a nárok žalobcu je v celom rozsahu dôvodný vo vzťahu k uplatneným nákladom vynaloženým žalobcom za obhajobu v trestnom konaní. Orgán zastupujúci Slovenskú republiku, teda Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, naďalej zotrváva na odmietavom postoji k nároku na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci, pričom oproti iným právnym veciam svoju obranu sčasti modifikoval tvrdiac, že absentuje riadna legislatívna úprava odškodnenia náhrady trov obhajoby v prípadoch zastavenia trestného stíhania či oslobodenia spod obžaloby. Štát má zákonom zverenú rozsiahlu osobitnú právomoc realizovať trestnú politiku a trestné konania (vrátane trestných stíhaní) zahrňujúcu okrem iného možnosť obmedzovať či zasahovať do tých najzákladnejších a najcennejších ľudských práv a slobôd. Zároveň ale, ak sa štátu nepodarí obvinenia vznesené voči fyzickým osobám preukázať, musí niesť objektívnu zodpovednosť za následky vyvolané takýmto stíhaním. Obdobne je tomu napr. pri objektívnej zodpovednosti prevádzkovateľom motorových vozidiel pri škode vyvolanej osobitou povahou tejto prevádzky. Objektívna zodpovednosť štátu je však koncipovaná prísnejšie, keďže právna úprava nepripúšťa žiadnu možnosť vyvinenia. Rozhodnutie všeobecného súdu o náhrade škody spôsobenej štátom pri výkone verejnej moci v civilnom procese nemá povahu konštitutívnu, to znamená tento súd nerozhoduje o zrušení nezákonného rozhodnutia (v danom prípade uznesenia o vznesení obvinenia), ale má deklaratórny charakter, keď konštatuje (deklaruje) nezákonnosť vyplývajúcu z iného rozhodnutia z iného konania, v danom prípade zrušujúce účinky vo vzťahu k uzneseniu o vznesení obvinenia pre nezákonnosť má uznesenie Okresného súdu Lučenec o postúpení veci zo dňa 06.11.2018, sp. zn. 3T/217/2015-460. V zmysle judikatúry prezentovanej v žalobe a tomto vyjadrení má žalobca za to, že právoplatné uznesenie o postúpení veci znamená, že výsledky trestného konania ukázali, že žalobca sa nedopustil trestného činu tvoriaceho predmet nezákonného uznesenia o vznesení obvinenia. Z tohto dôvodu sa teda podozrenie zo spáchania trestného činu nepotvrdilo a vyšla tak najavo nezákonnosť rozhodnutia o vznesení obvinenia. Uznesenie o vznesení obvinenia nie je opatrením ani rozhodnutím rozširujúcim práva obvinenej osoby, ako sa to pokúša navodiť žalovaný. Jedná sa vážne procesné rozhodnutie, ktoré zásadným spôsobom mení postavenie, práva a povinnosti obvinenej osoby a umožňuje hlboko zasiahnuť do základných práv a záujmov obvinenej osoby, do jej ľudských slobôd. Toto rozhodnutie má predpísané obsahové a formálne náležitosti, podmienky a predpoklady, poučenia a pod.. Svojou povahou sa jedná o rozhodnutie spôsobilé svojimi dopadmi a následkami negatívne zmeniť či zničiť život obvinenej osoby. Predmetom podanej žaloby je nárok na náhradu škody titulom náhrady nákladov spojených s obhajobou žalobcu v označenom trestnom konaní konanom na základe uznesenia o vznesení obvinenia, ktoré bolo zrušené účinkami uznesenia súdu o postúpení veci. Právny základ tohto nároku, ako aj jeho výška, boli bez akýchkoľvek skutkových a právnych pochybností žalobcom odôvodnené a preukázané obsahom trestného spisu 3T 217/2015, príslušnou faktúrou ako aj dokladmi o úhrade. V súvislosti s obhajobou žalobcu v trestnom konaní bola medzi obhajcom a poškodeným žalobcom dojednaná paušálna odmena a to v sume nižšej, než mohla byť účtovaná tzv. tarifná odmena za obhajobu žalobcu. Podľa § 1 ods. 2 vyhl. č. 655/2004 Z. z. odmena advokáta sa určuje na základe dohody medzi advokátom a jeho klientom (ďalej len "zmluvná odmena"); ak nedôjde k dohode, na určenie odmeny advokáta sa použijú ustanovenia tejto vyhlášky o tarifnej odmene (§ 9 až 14). Podstatný druh a rozsah úkonov právnej služby uskutočnených v rámci obhajoby žalobcu je zrejmý z obsahu trestného spisu sp. zn. 3T/217/2015, ktorého originál sa nachádza na

Okresnom súde v Lučenci a koncept v dispozícii Okresnej prokuratúry v Lučenci. Okrem v trestnom spise zadokumentovaných úkonov boli v rámci obhajoby žalobcu uskutočnené štyri porady (viď príloha), z ktorých by sa pri tarifnom spôsobe vyúčtovania prvá porada neúčtovala (bola by zúčtovaná spolu s úkonom - prevzatie a príprava veci). Odhliadnuc od uvedeného žalobca v prílohe predkladá špecifikáciu jednotlivých úkonov právnej služby vykonaných v rámci obhajoby žalobcu a prepočet tzv. tarifnej odmeny a výdavkov pri týchto úkonoch. Všeobecné, nekonkrétne a nepodložené tvrdenia žalovaného o rozpore s vyhláškou č. 655/2004 Z. z. preto neobstoja. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím a vedením trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsúdením, je špecifickým prípadom zodpovednosti štátu podľa zákona č. 514/2003 Z. z. účinného od 1. júla 2004 a rovnako aj podľa predtým platného zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom (ďalej len zákon č. 58/1969 Zb.) účinného do 30. júna 2004. Súdna judikatúra dôvodila, že zmyslu právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu zodpovedá, aby každá majetková ujma spôsobená nesprávnym či nezákonným zásahom štátu proti občanovi (fyzickej osobe) bola odčinená. Systematickým a logickým extenzívnym výkladom dospela k záveru, že ak došlo k zastaveniu trestného stíhania alebo k oslobodeniu spod obžaloby, treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky z 23. februára 1990 sp. zn. 1 Cz 6/90 publikovaný pod č. 35 v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovísk, ročník 1991 a rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. júna 1993 sp. zn. 1 Cdo 53/93 publikovaný pod č. 70 v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky ročník 1994). Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti (zákonnosti) začatia (vedenia) trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania. Tieto závery prijaté v čase platnosti zákona č. 58/1969 Zb. sú napriek zmene právnej úpravy stále použiteľné (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 18. 8. 2010, sp. zn. 4 M Cdo 15/2009). „Zmyslom a účelom zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci je totiž stanoviť v súlade s čl. 46 ods. 3 Ústavy podmienky, za ktorých vzniká právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom, a to spôsobom, ktorý umožňuje odškodniť všetky prípady, v ktorých bola poškodenému spôsobená škoda takým rozhodnutím orgánu verejnej moci, ktorý sa neskôr ukázal ako nezákonný. V prípade sťažovateľov bolo trestné konanie skončené uznesením, z ktorého je zrejmé, že predpoklad o tom, že sa dopustili trestného činu, sa nenaplnil“ (nálež Ústavného súdu SR II. ÚS 25/2011 z 24.03.2011). V rámci dokazovania žalobca navrhuje vykonať dokazovanie výsluchom žalobcu, oboznámením a prečítaním trestného spisu Okresného súdu Lučenec sp. zn. 3T 217/2015, faktúry a listinných dokladov vzťahujúcich sa k úkonom a nákladom žalobcu vynaloženým za obhajobu v trestnom konaní. Na základe vyššie uvedeného žalobca Okresnému súdu Lučenec zdvorilo navrhuje, aby rozhodol rozsudkom v intenciách podanej žaloby tak, že zaviazá žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 2.760 Eur.

4. Uznesením č. k. 21C/17/219-97 zo dňa 10.09.2019 súd vyzval žalovaného na vyjadrenie k vyjadreniu žalobcu zo dňa 06.09.2019. Žalovaný sa vyjadril podaním zo dňa 24.09.2019. Uviedol, že žalobca ako prílohu k cit. vyjadreniu priložil špecifikáciu úkonov a prepočet tarifnej odmeny a výdavkov za obhajobu na základe splnomocnenia, kde vyčíslil celkovú tarifnú odmenu za obhajobu v trestnej veci vedenej pre prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Tr. zák. formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák. vo výške 3.113,81 Eur vrátane 20 % DPH, čím odôvodňuje oprávnenosť náhrady škody vo výške 2.760,-Eur uplatňovanej v tomto súdnom konaní. Žalovaný považuje vyčíslenie celkových trov obhajoby vo výške 3.113,81 Eur za nesprávne, nezodpovedajúce príslušným ustanoveniam vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení účinnom od 01.07.2013 (ďalej len „vyhláška“), ktoré je rozhodujúce jednak pre určenie výpočtového základu základnej sadzby tarifnej odmeny a jednak pre stanovenie výšky tarifnej odmeny za jednotlivé úkony právnej služby. Podľa žalovaného tarifná odmena a náhrada hotových výdavkov za obhajobu žalobcu v uvedenej trestnej veci nezodpovedá uplatnenej náhrade škody vo výške 2.760,-Eur. Celková výška trov obhajoby predstavuje najviac sumu 2.627,80 Eur vrátane 20 % DPH, a to v rozsahu a za položky, ako je uvedené v rozpise, ktorý žalobca pripojil. V zmysle uvedeného je odmena a náhrada hotových výdavkov bez DPH 2.189,83 Eur, 20% DPH: 437,97 Eur, spolu: 2.627,80 Eur. Podľa žalovaného je náhrada trov obhajoby vo výške 2.627,80 Eur podľa vyššie uvedeného vyúčtovania vyčíslená objektívne a správne, zahŕňajúca všetky úkony právnej služby, za ktoré patrí obhajcovi odmena, ktorých vykonanie vyplýva zo súdneho spisu a z dokladov predložených zástupcom žalobcu a predstavuje maximálnu výšku škody, ktorú si môže žalobca v tomto súdnom konaní uplatniť titulom náhrady škody, ktorá mu vznikla pri zastupovaní obhajcom v

trestnej veci vedenej Okresným súdom Lučenec pod sp. zn. 3T/217/2015. Žalovaný pri určení základnej sadzby tarifnej odmeny za obhajobu v tejto trestnej veci postupoval podľa ust. § 1 ods. 3 a § 1 ods. 4 vyhlášky v spojení s § 12 ods. 3 písm. a) vyhlášky. Pri výpočte výšky cestovných náhrad žalovaný počítal s objektívnou dĺžkou cesty zo sídla advokáta na miesto úkonu právnej služby. Žalovaný má za to, že nie je nárok na odmenu a režijný paušál za úkon zo dňa 03.05.2016 - nahliadnutie do spisu, pretože nahliadnutie do spisu nie je samostatným úkonom právnej služby, za ktorý by obhajcovi patrila odmena a režijný paušál. Nahliadnutie do spisu je len súčasťou prípravy iného úkonu právnej služby, napr. napr. obhajoby na hlavnom pojednávaní, výsluchu, ďalšej porady s klientom, podania vo veci samej. Preto záverom dodáva, že zotrváva na všetkých svojich doterajších tvrdeniach.

5. Súd vytýčil vo veci pojednávanie. Právny zástupca žalobcu uviedol, že trvá na podanom návrhu v súlade s písomným podaním. Poukázal na to, že žalobca bol stíhaný uznesením Obvodného oddelenia PZ O. 10.09.2014 pre trestný čin výtržníctva, ktoré trestné stíhanie skončilo postúpením veci na prejednanie priestupku. Tvrdí, že pokiaľ dôjde k zastaveniu trestného stíhania alebo k postúpeniu veci, toto má účinok zrušenia uznesenia. Náhradu škody si žalobca uplatňuje titulom zodpovednosti štátu za škodu. Žalovaný bol stíhaný za trestný čin, ktoré jeho konanie bolo ale prekvalifikované v jeho prospech. V danom prípade štát má objektívnu zodpovednosť, ktorej sa nemôže zbaviť a z uvedených dôvodov žalobca uplatňuje náhradu voči Slovenskej republike v zastúpení Generálnou prokuratúrou, ktorá je v danom prípade splnomocnená na zastupovanie štátu. Uplatňuje náhradu škody titulom účelne uplatnených nákladov, ktoré vznikli žalobcovi, pretože bol v uvedenom konaní stíhaný ako obvinený a bol zastúpený advokátom, čo je nesporne preukázané. Žalobcovi teda bola poskytnutá obhajoba, kedy advokáta bol prítomný pri úkonoch trestného konania, ktoré sú uplatnené a vyplývajú z trestného spisu. Tiež tvrdí, že tým, že si uplatnil náhradu škody prostredníctvom Generálnej prokuratúry, ktorá žiadosť zamietla, dodržal zákonom predpísaný postup na uplatnenie náhrady škody predbežným prerokovaním nároku. V tejto súvislosti nesúhlasí so stanoviskom Generálnej prokuratúry, pretože podľa jeho názoru platí kritérium, že sa nepotvrdilo to, čo štát tvrdil ohľadne viny jeho klienta. Zdôraznil, že žalovaný nenamietol vykonanie vyúčtovaných úkonov právnej pomoci ani vyúčtovania úkonov klientovi faktúrou a jej preplatenie žalovaným. K výhrade žalovaného, že neúčtoval podľa tarifnej odmeny, ale podľa odmeny paušálnej zdôrazňuje, že vykonal prepočet tarifnej a paušálnej odmeny na porovnanie, pričom bolo zistené, že si uplatnil nižšiu sumu ako keby vychádzal z tarifnej odmeny. Má teda za to, že suma, ktorú uplatnil, teda akú odmenu advokáta si uplatnil, nie je v rozpore so zákonom. Splnomocnený zástupca žalovaného tvrdí, že si nesprávne účtoval cestovné. V tejto súvislosti poukazuje na to, že vychádzal výlučne z mapy Google pri vyúčtovaní trasy, ktorú musel prejsť v súvislosti s úkonmi vykonanými na Obvodné oddelenie policajného zboru O. alebo na Okresnom súde Lučenec. Ako to vyplýva z mapy Google, ktorú predkladá súdu, v oboch prípadoch rozdiel medzi jeho výpočtami a výpočtom zástupcu Generálnej prokuratúry vyplynul z toho, že žalovaný vychádzal zrejme len zo vzdialenosti V. - O., Z. - V. - O., kdežto on účtoval priamo vzdialenosť od sídla jeho advokátskej kancelárie, ktorým je P. H. XX/XX, V. I. D. U. Ú. U. P. A. E. O.. Vyúčtoval 85,08 Eur tam a späť podľa mapy Google, ktorú predložil, pričom vzdialenosť je pri jednej ceste 44,1 km. Tak účtoval cestovné aj v súvislosti s pojednávaním na súde zo sídla svojej advokátskej kancelárie do budovy Okresného súdu Lučenec, Dr. Herza 14, kedy vyúčtoval spolu 117 km tam a späť, hoci podľa mapy Google mohol až 119,4 km. Tým chce poukázať na to, že jeho účtovanie nie je neprimerané, keďže si uplatnil menej. Žalovaný namietol aj úkon súvisiaci s nahliadnutím do spisu zo dňa 03.05.2016. Tento úkon bol vykonaný, čo vyplýva z vyšetrovacieho spisu, len protistrana namietla, že je to úkon, ktorý nie je obsiahnutý vo Vyhláške č. 655/2004 Z. z.. Poukazuje však na to, že § 9 - 14 cit. zákona obsahuje len demonštratívny výpočet úkonov obhajoby a má sa za to, že pokiaľ niektorý úkon nie je tam uvedený, tak sa účtuje podľa úkonu mu povahou najbližšou. Preto vychádzal z tarifného úkonu, ktorý sa používa pri preštudovaní výsledkov vyšetrovania. V súvislosti s uvedeným zdôrazňuje, že samotný úkon oboznámenia sa s výsledkami vyšetrovania neúčtoval, pretože na tomto úkone nebol. Dal totiž návrhy na doplnenie vyšetrovania, ktoré neboli akceptované, preto sa nezúčastnil oboznamovania s výsledkami vyšetrovania, takže tento úkon samozrejme neúčtoval. Preto si potom uplatnil úkon súvisiaci s nahliadnutím do spisu, ktorý bol pre obhajobu nutný, pretože nasledovalo hlavné pojednávanie. Bol to teda úkon účelne vykonaný. Žalovaný namietol, že nesprávne použil výpočtový základ pri tarifnej odmene, kedy žalovaný vychádzal z Vyhlášky č. 655/2004 Z. z., § 1, bodu 4, podľa ktorého výpočtovým základom na účely výpočtu tarifnej odmeny advokáta za zastupovanie klienta v trestnom konaní a priestupkoch je priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za 1. polrok kalendárneho roka, ktorý o štyri roky predchádza roku určujúcemu výpočtový základ podľa odseku 3. Podľa uvedeného ustanovenia sa má vychádzať z výpočtového základu štyri roky späť. Žalobca však tvrdí, že ním uplatnený výpočet je správny, pretože sa nemal použiť výpočet podľa

1. polroka kalendárneho roka, ktorý o štyri roky predchádza roku určujúcemu, ale ten, ktorý predchádza tri roky roku určujúcemu. Poukazuje na aktuálnu Vyhlášku č. 159/2019 Z. z. z 28.05.2019, ktorá nemá prechodné ustanovenia, a preto je ju treba okamžite aplikovať. Avšak dodáva, že on nevychádzal z tarifnej odmeny, ale z výpočtu paušálnej odmeny, keď po porovnaní paušálnej odmeny s tarifnou odmenou je paušálna odmena výhodnejšia pre žalovaného, lebo je nižšia, o čom predložil dôkaz aj v rámci konkrétneho výpočtu. Žaloba teda nepostupovala neprimerane alebo nezákonne, pretože uplatniť v konaní o náhradu škody je možné.

6. Na podporu argumentácie o výpočte žalovanej sumy právny zástupca žalobcu poukázal na to, že keby vychádzali z výpočtu žalovaného, išlo by o sumu 2 826,53 Eur, kedy on uplatňuje sumu 2 760,-Eur, čo je suma nižšia, čím preukazuje to, že nedošlo nedôvodnému uplatneniu nároku ani k navyšovaniu nákladov. Nesúhlasí s určením dlhšej páričnej lehoty 30 dní, lebo tento návrh nemá oporu v zákone. Žalobca je na náhradu škody odkázaný, a práve naopak, štát by mal byť garantom zákona a nie si uplatňoval nárok výhodnejší, ako dáva zákon v bežných prípadoch. Jednoznačne teda tvrdí, že došlo k vydaniu nezákonného rozhodnutia, čo dosvedčuje fakt, že došlo k zrušeniu uznesenia o vznesení obvinenia tým, že trestná vec žalobcu bola postúpená na prejednanie priestupku. V tejto súvislosti ale nespochybňuje legitimitu konania žalovaného, pretože legitimita a nezákonnosť rozhodnutia sú dve rôzne pojmy. Zamietnutím žiadosti žalobcu v rámci predbežného prejednania jeho nároku Generálnou prokuratúrou nastávajú odo dňa nasledujúceho od vydania zamietavého rozhodnutia účinky omeškania. Preto si žalobca si uplatňuje úroky z omeškania od 21.05.2019.

7. Súd na návrh nariadil výsluch žalobcu E. O., ktorý na pojednávaní uviedol, že obdržal faktúru za právne služby svojho advokáta v súvislosti s trestným konaním a celú odmenu advokáta zaplatil.

8. Splnomocnená zástupkyňa žalovanej uviedla, že sa pridrižiava písomných vyjadrení, ktoré boli vo veci predložené súdu, na ktorých v plnom rozsahu trvá. Tvrdí, že trestné stíhanie bolo legitímne, preto nie je možné štátu uprieť legitímnosť v jeho postupe, pretože pokiaľ je dané dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu, čo bolo v tomto prípade, štát musí postupovať tak, že dotknutého podozrivého trestne stíha. Že následne došlo k postúpeniu veci a nie k odsúdeniu žalobcu neznamená, že štát nepostupoval legitímne. Pokiaľ totiž existuje dôvodné podozrenie, teda zavinenie, ktoré nie je v tom štádiu absolútne preukázané, ale ide o dôvodné podozrenie, tak je nutné postupovať v intencii Trestného poriadku a začať trestné stíhanie a vzniesť obvinenie, k čomu v danom prípade došlo. Pokiaľ sa potom v rámci dokazovania na súde zistí iná intenzita konania a dôjde k postúpeniu veci, toto už nemôže riešiť prokurátor, ale takto musí konať súd. Prokurátor teda v prípade existencie dôvodného podozrenia nemá inú možnosť, len podať obžalobu. Súd má následne iné možnosti, pretože môže napr. na základe vykonaného dokazovania alebo iného hodnotenia veci postúpiť vec alebo oslobodiť obžalovaného. Poukazuje aj na to, že prítomný žalobca mal aj spolupáchateľa, ktorý bol v riadnom konaní odsúdený, rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, čiže tento argument je podporný k tvrdeniu, že postup štátu bol legitímny. K samotnému odsúdeniu žalobcu za priestupok síce tiež nedošlo, ale to len pre uplynutie času. V ďalšom zotrváva na svojich prednesoch. Má teda za to, že štát postupoval legitímne v súlade so zákonom, a preto navrhuje žalobu zamietnuť. Čo sa týka samotného výpočtu náhrady škody, na svojom písomne odôvodnenom stanovisku tiež trvá. Predovšetkým ale navrhuje žalobu v plnom rozsahu zamietnuť. V prípade, že by bol žalobca úspešný, žiada uložiť žalovanému dlhšiu lehotu na plnenie. Návrh na predĺženie páričnej lehoty prednáša z dôvodu, že pre žalovaného je z technických dôvodov problém zrealizovať plnenie v trojdňovej lehote a nechce sa vedome vystavovať riziku omeškania.

9. Súd vykonal dokazovanie konštatovaním žalobného návrhu, faktúrou č. 2019/004, výpisom z účtu VÚB, uznesením o začatí trestného stíhania E. L., D. L., uznesením o zrušení o vznesení obvinenia E. L., uznesením Okresného súdu Lučenec o postúpení veci na priestupkové prejednanie, žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku, vyjadrením Generálnej prokuratúry SR zo dňa 20.05.2019, vyjadrením žalovaného, vyjadrením právneho zástupcu žalobcu, záznamami o porade s klientom, špecifikáciou úkonov a prepočtom tarifnej odmeny a výdavkov za obhajobu na základe splnomocnenia, špecifikáciou, fotokópiou technického preukazu motorového vozidla ako aj s pripojeným trestným spisom Okresného súdu Lučenec 3T/217/2015.

10. Podľa § 1 písm. a), c) zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, tento zákon upravuje

zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci, predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody a právo na regresnú náhradu.

11. Podľa § 3 ods. 1 písm. a), odsek 2 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím. Zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

12. Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

13. Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

14. Podľa § 18 ods. 1, 3 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov náhrada škody zahŕňa aj náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie alebo rozhodnutie o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutie o väzbe, zatknutí a inom pozbavení osobnej slobody alebo vykonané zadržanie a v konaní, v ktorom bolo rozhodnutie zrušené alebo bolo trestné stíhanie zastavené, alebo v ktorom bola vec postúpená inému orgánu. Súčasťou trov konania sú aj trovy právneho zastúpenia, ktoré zahŕňajú účelne vynaložené hotové výdavky a odmenu za zastupovanie, ktorá sa určí ako tarifná odmena advokáta. Súčasťou trov konania nie sú náklady na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody pred príslušným orgánom.

15. Podľa § 1 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb odmena advokáta sa určuje na základe dohody medzi advokátom a jeho klientom (ďalej len "zmluvná odmena"); ak nedôjde k dohode, na určenie odmeny advokáta sa použijú ustanovenia tejto vyhlášky o tarifnej odmene (§ 9 až 14).

16. Podľa § 1 ods. 4 Vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v aktuálnom znení výpočtovým základom na účely výpočtu tarifnej odmeny advokáta za zastupovanie klienta v trestnom konaní a konaní o priestupkoch je priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok kalendárneho roka, ktorý o tri roky predchádza roku určujúcemu výpočtový základ podľa odseku 3.

17. Podľa § 13a odsek 5 Vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb za úkony právnej služby, ktoré nie sú uvedené v odsekoch 1 a 2, patrí odmena ako za úkony, ktoré sú im svojou povahou a účelom najbližšie.

18. Podľa § 517 ods. 2 OZ ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

19. Podľa § 3 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

20. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že uznesením Obvodného oddelenia Policajného zboru Lovinobaňa zo dňa 10.09.2014 pod ČVS: A.-XXXX/LO-O.-XXXX bolo začaté trestné stíhanie a súčasne vznesené obvinenie žalobcovi ako obvinenému pre prečiny ublíženia na zdraví a výtržníctva podľa §§ 156 ods. 1, 364 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. formou spolupáchateľstva. Na základe sťažnosti E. L.S.

prokurátorka Okresnej prokuratúry v Lučenci uznesením XPV/XXX/XX/XXX-XX V. dňa 31.10.2014 zrušila uznesenie o vznesení obvinenia voči E. Ľ. čo do vznesenia obvinenia pre trestný čin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zákona. Po podaní obžaloby na E. Ľ. pre prečin výtržníctva Okresný súd Lučenec uznesením č. k. 3T/217/2015-460 zo dňa 06.11.2018, ktoré nadobudlo právoplatnosť 07.11.2018 trestnú vec E. Ľ. postúpil Okresnému úradu Detva odbor všeobecnej vnútornej správy na prejedanie veci ako priestupku. V súvislosti s tým, že žalobca ako obžalovaný nebol uznaný za vinného, žalobca podaním zo dňa 11.03.2019 podal žiadosť podľa § 15 ods. 1 a nasl. zákona č. 514/2003 Z. z. Slovenskej republiky v zastúpení Generálnou prokuratúrou SR Bratislava o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. V rámci predbežného prejedania žiadal o zaplatenie sumy 2 760,- Eur titulom škody spočívajúcej vo vynaložených nákladoch E. Ľ. na právne zastúpenie - obhajobu v trestnom konaní. Generálna prokuratúra SR podaním zo dňa 20.05.2019 oznámila, že v rámci predbežného prerokovania nároku na náhradu škody posúdila žiadosť E. Ľ. s tým, že zákonné dôvody a zákonné podmienky na uspokojenie jeho nároku nie sú dané. Uvedené zamietavé stanovisko Generálnej prokuratúry SR bolo doručené právnomu zástupcovi žalobcu 24.05.2019. Vzhľadom k tomu, že žalobca so svojím nárokom na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím v rámci predbežného prejedania tohto svojho nároku v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. neuspel, uplatnil svoj nárok na náhradu škody súdnou cestou podaním doručeným súdu dňa 11.06.2019 žalobou voči Slovenskej republike v zastúpení Generálnou prokuratúrou SR Bratislava.

21. Žalovaný v konaní o náhradu škody vo výške 2 760,-Eur s prísl. namietol, že podľa jeho názoru nesplnil a nepreukázal podmienky pre vyvodenie zodpovednosti voči nemu, nakoľko z dôvodu neexistencie nezákonného rozhodnutia, ktoré by zakladalo nárok na náhradu škody. Argumentoval tým, že žalobcovi v právnom postavení obvineného síce bolo vznesené obvinenie pre prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/ Tr. zák., kedy na tomto základe bola voči nemu podaná aj obžaloba na Okresný súd v Lučenci, avšak nenastali dôsledky zrušenia uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia menovanému. Je síce pravdou tvrdenie žalobcu, že trestné konanie bolo skončené uznesením Okresného súdu Lučenec č. k. 3T/217/2015-460 zo dňa 06.11.2018, ktoré nadobudlo právoplatnosť 07.11.2018, avšak tento postup analogicky nepreukazuje existenciu nezákonného rozhodnutia. Inak povedané, postúpenie veci inému orgánu nemá rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia pre nezákonnosť, preto nie je možné na tento stav aplikovať zákon č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Žalovaný poukázal na to, že inštitút vznesenia obvinenia sa nespája s existenciou jednoznačného a nepochybného zistenia skutkového stavu veci, ale postačuje len vyššia miera pravdepodobnosti, že konkrétneho skutku, kvalifikovaného ako trestný čin, sa dopustila určitá osoba. Inštitút vznesenia obvinenia naopak chráni osobu podozrivého, pretože vo fáze vznesenia obvinenia mu už umožňuje rôzne úkony, aby sa dovtedajšieho podozrenia z protiprávneho konania zbavil. Môže napr. nahliadnuť do spisu, vyjadrovať sa k veci, uplatniť dôslednú obhajobu a dokonca sa dať zastúpiť kvalifikovaným odborníkom advokátom na uplatnenie svojich nárokov. Dôkazné požiadavky na to, aby osoba trestne stíhaná na základe vznesenia obvinenia bola odsúdená, sa však líšia od podmienok na vznesenie obvinenia. Pokiaľ teda potom trestné stíhanie neskončí odsúdením, nie je možné postup orgánu konajúceho vo veci považovať za nezákonný z dôvodu, že došlo k vzneseniu obvinenia, pokiaľ boli splnené podmienky na takýto postup (vznesenie obvinenia) z dôvodu existencie dôvodného podozrenia a existujúcej pravdepodobnosti o spáchaní skutku konkrétnou osobou. Z uvedených dôvodov mal žalovaný za to, že tým, že v konečnom dôsledku bolo konanie žalobcu posúdené ako priestupok, došlo k tomu, že vznesenie obvinenia voči nemu pre prečin výtržníctva ako protiprávneho konania nebolo nezákonné. Žalobca s uvedeným argumentom nesúhlasil, kedy poukázal na to, že vznesenie obvinenia malo pre žalobcu závažné následky, pričom predpokladaný následok vo forme spáchania uvedeného prečinu sa nenaplnil, keďže nedošlo k odsúdeniu obžalovaného.

22. Z uvedených dôvodov musel súd v prvom rade skúmať, či na dané konanie je možné aplikovať zákon č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Predovšetkým či tým, že nenaplnením toho predpokladu vznesenia obvinenia, že žalobca spáchal prečin, pretože nebol za takéto protiprávne konanie odsúdený, došlo k naplneniu predpokladu, že vznesením obvinenia za prečin došlo k vydaniu nezákonného rozhodnutia. Súd v tejto súvislosti zaujíma názor, že E. Ľ. X., že bolo voči nemu v trestnom konaní vznesené obvinenie pre prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a/ Tr. zák., kedy trestné konanie neskončilo jeho odsúdením, teda preukázaním tej skutočnosti, že uvedený prečin spáchal, bol stíhaný nedôvodne. Ako obvinený pritom musel znášať rôzne obmedzenia a mal rôzne povinnosti, ktoré

by ako občan trestne nestíhaný nemusel znášať, resp. vykonávať. Napríklad bol povinný zúčastňovať sa vyšetrovacích úkonov, resp. úkonov vykonávaných súdom, v prípade zmeny bydliska alebo dlhšieho vzdialenia sa z miesta pobytu musel túto skutočnosť orgánom činným v trestnom konaní oznamovať, aby sa vyhol následok prípadnej útekovvej väzby a pod., pričom toto jeho procesné postavenie obvineného, resp. obžalovaného malo za následok aj ujmu na jeho psychike, kedy mu navyše hrozilo odsúdenie a uloženie trestu. Konkrétne obmedzenia v trestnom konaní mali na žalobcu aj ekonomický dopad. Na jednej strane musel pri organizovaní svojho života prihliadnuť na obmedzenia súvisiace s trestným konaním a navyše v súlade so svojimi právami sa v konaní dal zastúpiť odborne spôsobilou osobou, advokátom, s čím mu vznikli nemalé náklady, kedy tieto si tiež musel prekalkulovať do svojho obvyklého života a hospodárenia. Keďže všetky tieto následky boli v príčinnej súvislosti s trestným stíhaním, kedy štátu sa nepodarilo obvinenie, ktoré mu bolo vznesené preukázať, je daný objektívny dôvod štátu niesť zodpovednosť za následky vyvolané takýmto stíhaním, lebo došlo k zásahu do ľudských práv a slobôd. Keďže teda výsledky trestného konania ukázali, že žalobca sa nedopustil trestného činu tvoriaceho predmet uznesenia o vznesení obvinenia, je zrejmé, že vznesené obvinenie bolo vydané nezákonne. Z vyššie uvedených dôvodov, kedy boli naplnené podmienky na vznik nároku na náhradu škody z dôvodu vydania nezákonného rozhodnutia, dôvodne žalobca uplatňuje nárok na náhradu škody voči štátu titulom škody spôsobenej pri výkone verejnej moci, ktorej zodpovednosti sa štát nemôže zbaviť a ktoré sú v príčinnej súvislosti s trestným stíhaním. Súd preto má za to, že žaloba bola podaná dôvodne.

23. V tejto súvislosti si žalobca uplatnil nárok na náhradu škody v zmysle § 18 ods. 2 cit. zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci titulom účelne vynaložených trov konania. Bolo pritom preukázané, že žalobca bol v konaní zastúpený advokátom JUDr. G. U. V. N. V., zapísaným v zozname advokátov vedenom v Slovenskej advokátskej komore pod č. XXX, ktorý ho obhajoval. Advokát si titulom právneho zastúpenia uplatnil advokátske trovy a to vo výške 2 760,- Eur. Advokát rozpisal ním uplatnený nárok, kedy bolo nesporne preukázané, že si uplatnil trovy konania za úkony, ktoré skutočne ako kvalifikovaný advokát vykonal a kedy na odmenu za tieto skutočne vykonané úkony ako zvolený advokát žalobcu mal nárok a že žalobca mu uvedenú odmenu aj poskytol (zaplatil). Uvedené skutočnosti, teda vykonanie uvedených úkonov v trestnom konaní zo strany advokáta, nebolo medzi sporovými stranami ani sporné.

24. V tejto súvislosti bolo preukázané, že G. U. ako advokát obvineného E. L. uzavrel so svojim klientom dohodu o poskytnutí právnych služieb titulom obhajoby v trestnom konaní, v rámci ktorej sa obvinený zaviazal svojmu advokátovi zaplatiť odmenu a náhradu hotových výdavkov. Uvedené náklady na právne zastúpenie (obhajobu) sú teda priamym následkom trestného stíhania E. L.. Odmena advokáta sa riadi Vyhláškou Ministerstva spravodlivosti SR č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb. Súd zároveň zistil, že advokát si uplatňoval služby advokáta v súlade s uvedenou vyhláškou. Žalovaný v konaní dôvodne namietol, že výška náhrady škody titulom trov právneho zastúpenia nemôže presiahnuť tarifnú odmenu advokáta, na ktorú v zmysle § 18 ods. 3 cit. zákona č. 514/2003 Z. z. by mohol mať žalobca pri splnení všetkých ostatných zákonných podmienok nárok a požadoval tiež (rovnako dôvodne) aj presnú špecifikáciu vykonaných a účtovaných úkonov. V tejto súvislosti žalobca preukázal, že postupoval v súlade so zákonom, kedy v zmysle § 1 ods. 2 cit. Vyhlášky č. 655/2004 Z. z. o odmene advokáta mohol túto odmenu určiť na základe dohody medzi advokátom a jeho klientom formou tzv. „zmluvnej odmeny“ a len, ak by nedošlo k dohode na zmluvnej odmene, sa na určenie odmeny advokáta použijú ustanovenia vyhlášky o tarifnej odmene. Keďže k dohode o zmluvnej odmene došlo, mohol si advokát účtovať túto odmenu dohodnutú. Právny zástupca (advokát) žalobcu pritom predložil špecifikáciu jednotlivých úkonov právnej služby vykonaných v rámci obhajoby žalobcu ako obvineného podľa tzv. zmluvnej odmeny s porovnaním na prepočet tzv. tarifnej odmeny a tiež vykonal aj špecifikáciu hotových výdavkov, pritom zároveň preukázal, že uplatnením tzv. zmluvnej odmeny neprekročil výšku tarifnej odmeny. Súd preto nemal dôvod takýto výpočet trov právneho zastúpenia neprijíť, resp. odmietnuť.

25. V súvislosti s výpočtom odmeny advokáta žalovaný tiež namietol, že si advokát žalobcu účtoval odmenu za úkon súvisiaci s nahliadnutím do spisu zo dňa 03.05.2016, pričom takýto úkon nie je obsiahnutý vo Vyhláške č. 655/2004 Z. z. o odmenách advokátov. Súd pritom zistil, že uvedený úkon bol skutočne vykonaný, čo žalovaný ani nenamietal a ktorá skutočnosť aj vyplýva z vyšetrovacieho spisu. Zo znenia cit. Vyhlášky č. 655/2004 Z. z. vyplýva, že § 9 až 14 obsahuje len demonštratívny výpočet úkonov obhajoby a pokiaľ niektorý úkon tam nie je uvedený, účtuje sa podľa úkonu mu povahou najbližšou tak, ako to uvádza § 14 písm. c) Vyhlášky č. 655/2004 Z. z.. Pokiaľ teda advokát pri účtovaní odmeny za úkon

zo dňa 03.05.2016 vychádzal z tarifného úkonu účasti pri oboznámení sa s výsledkami vyšetrovania súd dospel k záveru, že tento postup je súladný so zákonom o to viac, že advokát úkon účasti pri oboznámení sa s výsledkami vyšetrovania samostatne neúčtoval, pretože pri tomto úkone nebol prítomný. Pretože potom nasledovalo hlavné pojednávanie, uvedený úkon nebol neúčelný.

26. Tiež sa súd vysporiadal s námietkou žalovaného čo do žalobcom uplatnenej výšky cestovného, kedy žalobca na pojednávaní preukázal konkrétnym dôkazom mapou Google vzdialenosť zo sídla svojej advokátskej kancelárie do miesta vykonania úkonov.

27. Žalovaný namietol, že žalobca nesprávne použil výpočtový základ pri tarifnej odmene v zmysle Vyhlášky č. 655/2004 Z. z., § 1, bod 4, podľa ktorého výpočtovým základom na účely výpočtu tarifnej odmeny advokáta za zastupovanie klienta v trestnom konaní a priestupkoch je priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za 1. polrok kalendárneho roka, ktorý o štyri roky predchádza roku určujúcemu výpočtový základ podľa odseku 3. Žalobca však preukázal správnosť svojho výpočtu, keď použil výpočet podľa 1. polroka kalendárneho roka, ktorý o tri roky predchádza roku určujúcemu, kedy vychádzal z aktuálnej Vyhlášky č. 159/2019 Z. z. z 28.05.2019, ktorá nemá prechodné ustanovenia. Navyše advokát ani nevychádzal z tarifnej odmeny, ale z výpočtu paušálnej odmeny, keď po porovnaní paušálnej odmeny s tarifnou odmenou je paušálna odmena výhodnejšia pre žalovaného, lebo je nižšia, o čom predložil dôkaz aj v rámci konkrétneho výpočtu. Súd preto akceptoval uplatnený nárok na náhradu škody v žalobcom uplatnenej výške 2 760,-Eur.

28. Súd žalobcovi priznal aj úroky z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 2 760,-Eur od 21.05.2019 do zaplatenia, nakoľko výška uplatnených úrokov bola v súlade so zákonom a to vo výške päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Taktiež žalobca správne ustálil začiatok určenia lehoty na uplatnenie úrokov z omeškania dátumom 21.05.2019, nakoľko ide o prvý deň nasledujúci po tom, ako orgán zastupujúci štát zaujal odmietavé stanovisko k žiadosti žalobcu, ktorú si uplatnil zákonom predpísaným spôsobom v rámci predbežného prerokovania nároku na náhradu škody a ktoré odmietavé stanovisko je zo dňa 20.05.2019.

29. Istinu s úrokmi z omeškania je žalovaný povinný zaplatiť v lehote do 30 dní od právoplatnosti rozsudku. V tejto súvislosti súd akceptov žiadosť žalovaného na uloženie dlhšej lehoty, ako páričnej na plnenie s prihliadnutím na organizačnú štruktúru žalovaného.

30. Podľa § 262 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

31. Podľa § 255 ods. 1, 2 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

32. Žalobca bol v konaní plne úspešný, súd mu preto priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania súd rozhodne po právoplatnosti vo veci samej samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia na Okresný súd v Lučenci, Dr. Herza č. 14, písomne, v štyroch vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie je potrebné predložiť s potrebným počtom rovnopisov a prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každá strana v spore dostala jeden rovnopis. Ak strana nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie ja jej trovy.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 389 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom,
- c) súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom, alebo
- d) nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.